ХУШ КЕЛИБСИЗ, АЗИЗ БИРОДАРЛАР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 125 (4116).

26 ИЮНЬ

ЧОРШАНБА 1969 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Бугун Тошкентда Монголия Халқ Республикаси кунлари бошланади.

ҚАРДОШ ХАЛҚ ВАКИЛЛАРИГА АЛАНГАЛИ САЛОМ!

ҲАМКОРМИЗ, ҚАДРДОНМИЗ

ЖОЗИБАДОР куйлар, дилларни беҳад қувонч ва севинчга тўлдирувчи янгроқ садолар, йигит ва қизларнинг ўйин ва кулгилари кечагидек ёдимизда, қалбимизда. Биз уларни севиб қолдик, янада яқиндан дўстлашиб, қадрдонлашиб кетдик. Ана шу дўстлик тароналарининг тўлқинлари бугун яна республикамиз бўйлаб кенг таралди. Қардош, энг яқин, самимий ва садоқатли қўшни мамлакат — Монголия ёшларининг вакилларидан сўнг республикамиз пойтахтига жанговар дўстларимизнинг яна бир катта группаси келди.

Дўстлар учун, қадрдон биродарлар учун эшигимиз ҳам, қалбимиз ҳам, дастурхонимиз ҳам очиқ. Ўзбек халқи азиз меҳмонларни — монгол элининг вакилларини «Хуш келибсиз, қадрдон дўстлар!», «Уйимизнинг тўри, қалбимизнинг кўри сизники!» деб кенг қучоқ очиб, очиқ чеҳра билан кутиб олди. Республикамизда 25 июндан 8 июлгача давом этадиган Монголия Халқ Республикаси кунлари совет халқи, шу жумладан, ўзбек халқи билан монгол халқлари ўртасидаги қардошлик, ҳамкорлик, қўшничилик алоқаларини янада мустаҳкамлашга, бир-бирларимизни янада яхшироқ билиб, ўрганиб, яқиндан танишбилиш, ҳамкор, ҳамфикр традицияларимизнинг ривожланиши ва юксалишига ёрдам беради.

Совет-монгол халқлари ўртасидаги дўстлик жуда қадимий бўлиб, чуқур илдиз отгандир. Бу дўстликка улуғ Ленин билан Сухэ Батор асос солганлар. Бир маҳаллар кўчманчи, саводсиз, зулм-захмат чеккан халқ Октябрь қуёши туфайли ёрқин йўлга, миллий мустақилликка эришди. Эндиликда бу мамлакат таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Монгол халқи ўз революцион партияси ва ҳукумати раҳбарлигида катта ўзгаришлар ясаб, тараққиётнинг янги—социалистик йўлидан бормоқда. Совет Иттифоқи ва социалистик мамлакатлар нинг беғараз, дўстона ёрдами туфайли қишлоқ хўжалиги, саноат ва маданият кенг ривож топди. Монголлар ўз саноати, юксалиб бораётган қишлоқ хўжалиги, илм-фанининг жуда катта тармоғига эгадирлар. Уларнинг ўз олимлари, мутахассислари, санъаткорлари ва адиблари, илғор кишилари, қаҳрамонлари, ажойиб кадрлари ўсиб етишди. Совет Иттифоқининг ёрдами билан янги шаҳарлар, завод-фабрикалар, катта иншоотлар барпо этилмоқда. халқ маданияти ривож топмоқда.

Республикамизда бўладиган монгол кунларида халқимиз меҳнаткаш, ижодкор, янги ҳаёт қураётган қўшни қардош халқ вакиллари билан, уларнинг экономика ва маданиятни юксалтириш йўлида эришаётган муваффақиятлари билан, адабиёт, санъат ва маданият аҳллари, улар яратган дурдоналар, нафис санъат намуналари билан танишадилар. Республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида алоҳида бўлим очилди. Бунда монгол халқининг ҳаёти, революцион кураш тарихлари, ҳозирги бахтли ва фаровон турмуши акс эттирилган. Кинотеатрларда турли фильмлар намойиш қилинади, концерт ва томошалар кўрсатилади. Дўстларимиз республикамизнинг турли шаҳар ва районларида, колхоз ва совхозларда, завод ва фабрикаларда, маданият тармоқларида бўлиб ўзбек халқининг энг яқин ва қадрдон меҳмонлари бўладилар. Улар Октябрь социалистик революцияси туфайли Коммунистик партия раҳбарлигида республикамизда эришилган улкан ғалабаларни, фаровон турмушимизни ўз кўзлари билан кўрадилар ва халқимизнинг монгол халқига нисбатан бўлган муҳаббати, чуқур иззат ва эҳтироми, садоқатининг гувоҳи бўладилар.

Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвада бўлиб ўтган кенгашида Монголия Халқ Революцион партиясининг биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси ўртоқ Цеденбал сўзга чиқиб, совет ва монгол халқлари ўртасидаги абадий ва мустаҳкам дўстлик ҳақида, Совет Иттифоқининг Монголияга кўрсатаётган ёрдами ва доимий ҳамкорлиги тўғрисида ҳаммани тўлқинлантирувчи сўзлар айтди. Марксизм-ленинизм таълимотига содиқ бўлган, пролетар интернационализми байроғи остида маҳкам жипслашган монгол халқи ўз озодлиги ва мустақиллиги учун, янги ҳаёт қуриш йўлида эришаётган ғалабалари ва муваффақиятлари учун улуғ Ленинидан бениҳоя миннатдордир, — деди у. Монголия Халқ Республикаси империалистларнинг Хитой раҳбарларининг бузғунчилик ва иғвогарлик сиёсатларига қарши қаттиқ туриб, марксизм-ленинизм таълимотига, пролетар интернационализми ишига садоқатли эканлигини, Совет Иттифоқи ва социалистик мамлакатлар билан ҳамдўст, ҳамкор, маслакдош эканлигини амалда кўрсатмоқда.

Монгол халқи ўз мамлакатини япон милитаризми, Хитой ҳокимларидан озод қилиш учун курашда совет халқи кўрсатган ёрдамни, қўшниларимизнинг қаҳрамонликлари ва жасоратини ҳеч унутмайди. Шунингдек, совет халқлари Улуғ Ватан уруши йилларида гитлерчи фашистларга қарши курашда монгол дўстларимиз берган жуда катта ёрдамни эсларида абадий сақлайдилар. Курашда ҳам, ижодда ҳам, меҳнатда ҳам халқларимизнинг дили бир, мақсади бир, қалби бир.

Республикамизда қардош халқлар ва мамлакатлар адабиётлари ва санъатлари, маданиятлари ҳафталиклари, ойлик ва ўнкунликлари анъанага айланиб кетди.

Бу ҳамкорликлар халқларимиз ўртасидаги ленинча дўстлик ва биродарликни ривожлантириш ишига хизмат қилмоқда. Монгол Халқ Республикаси кунлари ҳам ана шундай ажойиб анаъна бўлиб, халқларимиз маданиятининг катта тантанаси ва қувончли байрами бўлади.

Совет ва монгол халқларининг дўстлиги абадий ва мустаҳкамдир. Бу дўстлик янада яшасин ва яшнасин!

Хуш келибсиз, монголиялик азиз дўстлар!

ТОШКЕНТДА САМИМИЙ УЧРАШУВ

Тошкент монголиялик азиз меҳмонларни кутиб олмоқда — Совет Иттифоқи, Монголия Халқ Республикаси ва Ўзбекистон ССР байроқлари яна ҳилпираб турибди. Қардош мамлакат вакиллари тинчлик ва дўстлик шаҳрига ҳар икки мамлакат халқларининг янги байрамини — Ўзбекистонда Монголия Халқ Республикаси кунларини ўтказгани келмоқдалар. Бу байрам Монголияда халқ революцияси ғалаба қозонганлигининг 48 йиллигига тўғри келмоқда. Табиийки бу социализм йўлидан бораётган мамлакат эришган муваффақиятларнинг яна янги намойиши бўлади.

Тошкент аэропорти биноларида азиз меҳмонларга қарата, бутун монгол халқига қарата монгол, ўзбек ва рус тилларида изҳор этилган муборакбод сўзлари ёзилган қизил алвонлар кўзга яққол ташланиб турибди.

«Найрамдал!» — «Дўстлик!» Бу сўзлар совет ва монгол ёшлари дўстлигининг яқинда бўлиб ўтган учинчи фестивалида баралла янграган эди. Бу сўзлар бугун яна кутиб олаётган кишиларнинг тилида такрорланмоқда.

Азиз меҳмонларни кутиб олиш учун Ўзбекистон пойтахти корхоналарининг вакиллари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари, республика Маданият министрлигининг раҳбарлари, пойтахт партия, совет органлари вакиллари, маданият арбоблари келишган.

Шунингдек монголиялик меҳмонларни кутиб олиш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Ўзбекистон ССР Министрлар совети раисининг ўринбосари, Республика Ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов ўртоқлар ҳам аэропортга келишди.

Кутиб олувчилар орасида Монголия Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Н. Лувсанчултэм, Тошкент олий ўқув юртларида таълим олаётган монголиялик студентлар бор.

... Ниҳоят, орзиқиб кутилган дақиқа келди. Дўстлар дўстларнинг оғушида. Маҳкам қўл олишиб кўришадилар. Чеҳраларда табассум.

Монголиянинг вакилларини Тошкент шаҳар Ижроия Комитетининг раиси Ҳ. Асомов қизғин табриклади.

Делегация раҳбари Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси аъзоси, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари Д. Майдар жавоб нутқ сўзлади. У таъкидлаб айтдики, бу галги учрашув совет ва монгол халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлайди. Бу дўстлик биргаликда олиб борилган революцион кураш олов — оташларида вужудга келган эди. Бу дўстлик бешигини улуғ Ленин ва монгол халқининг доҳийси Сухэ-Батор тебратган. Совет ва монгол халқлари ўртасидаги дўстлик халқлар қандай дўст бўлишининг ёрқин намунасидир. Ўртоқ Майдар айтдики, ўзбек диёридаги бу байрам монгол меҳнаткашларига яна шунинг учун алоҳида қувончлики, бу байрам улуғ юбилей — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида ўтмоқда.

Меҳмонлар аэропортдан чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти томон йўл оладилар. Бу ерда матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияни жамият правлениесининг раиси Ҳ. С. Шукурова очди. У навбатдаги байрамнинг асосий воқеалари тўғрисида сўзлаб берди.

(ЎзТАГ).

СУРАТЛАРДА: Монголия Халқ Республикаси вакилларини Тошкент аэропортида кутиб олиш пайти.

А. Абалян фотолари.

ҒАЛЛАГА ЎРОҚ ТУШДИ

Чотқол тизма тоғлари ён бағрига жойлашган кенг водий олтин ранг олган. Поёнсиз қирадрларда пишиб етилган ғалла бошоқлари шабадада енгил силкинади. Етилган ҳосилни қисқа муддатда ўриб-янчиб олишга ошиқаётган ғаллакорлар ҳар бир дақиқани ғанимат билиб ишни кучайтирмоқдалар.

— Биз бу йил ғалла ўримини қисқа муддатда тугаллашни кўзлаб иш юритяпмиз, — дейди комбайнларнинг ишини кузатиб юрган совхоз партия ташкилотининг секретари Мажид Давронов. Шунинг учун комбайнларни группа-группа бўлиб ишлатаяпмиз. Бир неча йиллик тажрибамиздан шуни кўрдикки, агрегатлар шу хилда ишлаганда меҳнат унумдорлиги анча юқори бўлади. Шу билан бир қаторда ғалла ўрими сифатли олиб борилади. Тажрибамизнинг дастлабки натижалари бизни хурсанд қилмоқда.

Совхозда Эшмирза Медишев бошлиқ бригада ғаллакорларини ҳурмат билан тилга олишади. Бу коллектив ғалладан олинадиган ҳосилни йил сайин кўтариш, сифатини яхшилаш борасида бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Улар бу йил ҳар гектар ҳосилдорлигини 3—4 центнерга кўтаришга аҳд қилишган.

Ғалла ўрими қизитиб юборилган шу кунларда бригада деҳқонлари дастлабки гектарлардан мўлжалдагидан ҳам зиёдроқ ҳосил олаётирлар. Гектаридан олинаётган ҳосил 14 центнерданга тўғри келаётир. Шунингдек, совхознинг Бозорбой Тангабоев етакчилик қилаётган бригада аъзолари ҳам гектаридан 14—15 центнердан ҳосил олишга қатъий аҳд қилишган.

Бу йилги ўрим-йиғимни қисқа муддатда тугаллашга бел боғлаган азамат ғаллакорларнинг бугунги кундаги ҳаракати, ғайрат-шижоати зўр. Улар 3700 гектар ердаги ғаллани 20 иш кунида ўриб-янчиб оламиз демоқдалар. Бу ишда совхоз комбайнчилари фидокорлик кўрсатмоқдалар. Эркин Нишонов, Усмон Усмондиёров, Владимир Мальцев каби азаматлар мавсумда 180 гектар ўрнига 350—400 гектар майдондаги ғаллани ўриб-янчиб бериш мажбуриятини олганлар. Ҳозирги кунда улар кўрсатаётган жасорат туфайли кунига давлат омборига 200—220 тонна дон жўнатилмоқда. В. Вангашин, К. Яшинкин каби шоферлар ҳам намунали меҳнат қилиб янчилган ғаллани ўз вақтида пунктларга етказиб бермоқдалар.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тўйига муносиб совға ҳозирлаш ниятида меҳнат қилаётган Ўрта Чирчиқ районидаги Тошкент наслчилик совхози ғаллакорлари бу йил давлат омборига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ ғалла топширишга аҳд қилишган.

Н. ТЎРАЕВ.

Суратларда: (ўнгда) 1. Совхознинг илғор комбайнчиси Усмон Усмондиёров. 2. Ғаллазорда ўрим пайти.

Автор фотолари.

СОВЕТ-МОНГОЛ ДЎСТЛИГИ

ЯНГИ ҲАЁТ ЙЎЛИДАН

Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш принципи социалистик жамият кишиларини тарбиялашнинг синалган методидир. Бизнинг мамлакатимизда социалистик меҳнат учун кураш ҳаракати кундан-кунга кенгайиб, қулоч ёймоқда. Бу муносабатнинг мазмуни меҳнат вахталари, халқ оммасининг ижодий ташаббуси ва энг муҳими социалистик мусобақада кўринади.

Марксизм-ленинизмга амал қилаётган Монголия Халқ Революцион партияси феодализмдан социализмга ўтиш даврида социалистик мусобақани ташкил қилиб, хўжаликнинг барча тармоқларида ишлаб чиқариш унумдорлигини ошириш учун бу ҳаракатни ривожлантирди.

Монголияда оммавий мусобақа 30 йилдан ортиқ вақтдан буён давом этиб келмоқда. 1935 йили Улан-Батордаги саноат комбинати коллективи ўз ишлаб чиқариш планлари ва меҳнат нормаларини бажариш ва ошириб бажариш юзасидан биринчи бўлиб мажбурият қабул қилди. Монголия Халқ Революцион партияси мусобақани ривожлантиришга катта эътибор берди. Бу ҳаракат аста-секин кенгайиб, саноат, транспорт ва халқ хўжалиги бошқа соҳаларининг тобора кўпроқ ходимларини қамраб ола бошлади.

МХР халқ демократик қурилиши шароитида революцион мусобақа ўз характери ва мазмуни жиҳатидан социалистик мусобақанинг формаларидан бири бўлди. 1940 йили МХРда халқ революциясининг биринчи босқичи асосан тамомланиб, демократик революциянинг социалистик революцияга аста-секин ўсиб ўтиши даври бошланди.

Герман фашизми, япон милитаризмининг тор-мор келтирилиши, Совет Иттифоқининг жаҳоншумул ғалабаси халқаро миқёсда кучлар нисбатини тубдан ўзгартириб юборди, МХР да социализм қурилиши учун қулай халқаро шароит яратиб берди. Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами ҳамда кейинчалик бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлик қилиш натижасида МХР аграр ўлкадан аграр-индустриал мамлакатга айланди.

Социалистик мусобақа янги сифатларга эга бўла бошлади: якка-якка кишилар ва айрим кичик группаларнинг рекордларидан коллективнинг зарбдор ишига ўтиш бошланди, йирик зарбдор бригадалар, зарбдор участка ва цехлар вужудга кела бошлади.

Биринчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилларида (1948—1952 йиллар) мусобақа алоҳида куч билан қулоч ёйди. Чоногол кони ишчилари 1952 йил 1 май куни МХР даги барча ишчиларга қарата мурожаат қилиб, халқ революциясининг 31 йиллиги шарафига беш йиллик топшириқларини тўла бажариш учун социалистик мусобақани кенгайтиришга даъват этдилар. Шундай қилиб монгол меҳнаткашлари революцион мусобақадан социалистик мусобақага ўтдилар.

50-йилларнинг охирида қишлоқ хўжалигини муваффақиятли кооперативлаштириш мамлакатимизда халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида социалистик ишлаб чиқариш муносабатларининг тўла ғалабасини таъминлади. Мамлакат экономикасидаги туб ўзгаришлар билан бирга меҳнаткашларнинг ғоявий ва маданий савияси ортиб борди, социалистик онглилик, меҳнат активлиги ва ташаббускорлик ўсди.

50-йилларнинг охирида социалистик мусобақа социалистик меҳнат учун кураш ҳаракатига айланди, бу ҳаракат Монголия халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини қамраб олди.

Улан-Батордаги тепловоз депосининг бир группа ишчилари зарбдор ва социалистик меҳнат учун кураш ҳаракатининг ташаббускори бўлиб чиқдилар. Улар инженер Г. Мандах бошчилигида 1958 йил март ойида социалистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашувчи мамлакатда биринчи бригадани ташкил этдилар.

Ўзаро ҳамкорлик натижасида бригада аъзолари ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар ва мамлакатда биринчи бўлиб социалистик меҳнат бригадаси номини олдилар.

Бу бригаданинг ватанпарварлик ташаббуси бутун мамлакатда кенг қулоч ёйди. Бу ташаббус саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам қўллана бошланди.

«Социалистчасига меҳнат қилиш» шиорининг муҳим аҳамияти шундаки, бригада аъзолари ўзларининг бутун ғайратларини Ватанининг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга, мамлакатимизда социализм қурилишини муваффакиятли амалга оширишга ҳисса қўшишга қаратадилар.

Социалистчасига ўқиш, сиёсий ва илмий билимларни ошириш, умумий таълим даражасини яхшилаш, ихтисосни, янги техникани пухта эгаллаш демакдир. Бу шиор янги кишини — социалистик жамият қурувчисини вояга етказиш бўйича тарихий вазифани ҳаётга татбиқ этишга қаратилган.

Социалистчасига яшаш — турмушга маданиятни сингдириш, ўтмиш сарқитларига қарши кураш, биродарлик ва коллективизм руҳида яшаш, «ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун» деган принципга амал қилиш демакдир.

Бизнинг партия, давлат ва жамоат ташкилотларимиз социалистик меҳнат учун кураш ҳаракатини кенгайтиришга катта эътибор бераётганликлари туфайли бу ҳаракатда сон ва сифат ўзгаришлари юз берди.

Утган ўн йил мобайнида қатор-қатор социалистик меҳнат цехлари ва корхоналари пайдо бўлди. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда 2500 та социалистик меҳнат бригадаси бор. 1900 дан ортиқ бригада бу юксак номни олиш учун курашмоқда. 110 га яқин цех, ферма, корхоналар, ташкилотлар ана шу ном билан аталмоқда. Бундан ташқари 200 га яқин коллектив социалистик меҳнат коллективи бўлиш учун ҳаракат қилмоқда.

Ҳозир монгол халқи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига Ильичнинг социалистик қурилиш соҳасидаги васиятларини амалга ошириш учун курашмоқда. Коллективлар, корхоналар, қурилишлар, давлат хўжаликларидан янги ишлаб чиқариш муваффақиятлари, ажойиб ватанпарварлик ташаббуслари ҳақида маълумотлар тўхтовсиз келиб турибди. Уларда 1966—1971 йилга мўлжалланган тўртинчи беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан олинган юксак мажбуриятлар ҳақида хабар қилинмоқда.

А. НЯМА,
Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг ходими.

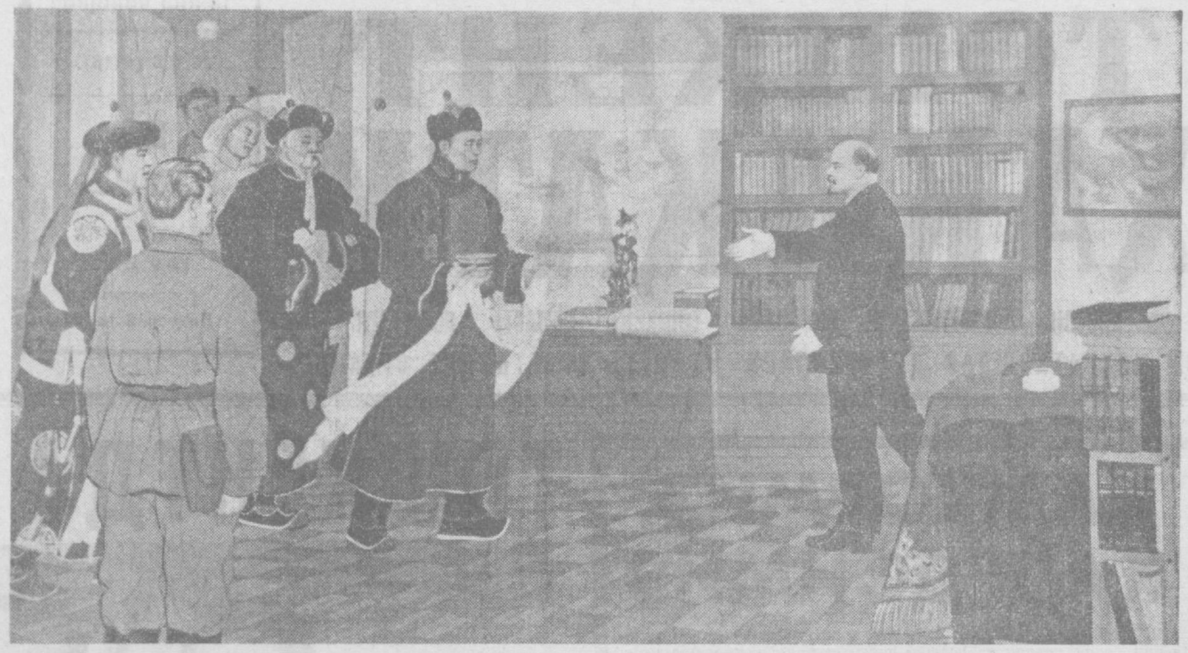

Бу сурат монгол рассомлари мўйқаламига мансуб бўлган картинадан репродукциядир. Монгол халқининг доҳийси Сухэ-Батор бошлиқ делегация В. И. Ленин ҳузурига келди.

УЙИМИЗНИНГ ТЎРИ СИЗНИКИ

БУГУН республикамиз пойтахти Тошкент шаҳрида тантанали равишда Монголия Халқ Республикаси Кунлари бошланади. Серқуёш Ўзбекистоннинг меҳнатсевар кишилари қардош Мўғулистондан келган азиз меҳмонларни очиқ чеҳра ва табассум билан кутиб олдилар.

Меҳмонлар Ўзбекистонда бўлган пайтларида Шарқда машъал бўлган республикамиз кишиларининг ҳаёти ва ижодий фаолияти билан яқиндан танишадилар. Ўз навбатида улар социализм қуриш йўлида эришган ютуқлари ҳақида сўзлаб берадилар. Янги қиёфа кашф этган пойтахтимиз жамоли, шубҳасиз, меҳмон дўстларимизни ўзига мафтун этади.

Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида очиладиган Мўғулистон рассомларининг тасвирий санъатига бағишланган кўргазма кўпчилик кишиларда қизиқиш уйғотмоқда. Шунингдек, Алишер Навоий номли кутубхонада намойиш қилинадиган монгол дўстларимизнинг китоб виставкаси ҳам ҳозирданоқ китоб мухлисларининг гавжум бўладиган жойига айланмоқда.

Қардош мўғул халқи янги ҳаёт йўлидан бориб, мисли кўрилмаган ўзгартишлар ясади. Санъат саройида очиладиган Мўғулистон Халқ Республикаси кинофестивали ана шу мардонавор халқнинг кураши ва ютуқлари ҳақида ҳикоя қилади.

Мўғулистондан келган меҳмонлар республикамизда бўлган пайтларида Қорақалпоғистон балиқчилари, Бухоро чорвадорлари, Самарқанд ёдгорликларини кўрадилар. Андижон пахтакорлари ҳузурларида бўладилар. Ўз меҳнатлари билан мўъжиза яратаётган ажойиб, қўли гул кишиларимиз даргоҳларига ташриф буюрадилар.

Ўзбекистон табиати кўп жиҳатдан Мўғулистон табиатига ўхшашдир. Шунинг учун улар Мирзачўл ўзлаштирувчилари ҳузурида бўлиб, улар тажрибаси билан танишадилар. Мирзачўлликлар азиз дўстларимизни сабрсизлик билан кутиб «Марҳабо, уйимизнинг тўри, қалбимизнинг қўри сизларники!» демоқдалар.

Мўғулистон Халқ Республикасининг Ўзбекистонда ўтадиган Кунлари халқларимиз ўртасидаги азалий дўстликни янада мустаҳкамлашга ва ривожлантиришга хизмат қилади.

Кунларингиз қувончли ўтсин, муҳтарам мўғулистонлик биродарлар.

Б. ЯВУУХУЛАН
монгол шоири

МЕН ТУҒИЛГАН ЖОЙ

Мен осмонда туғилганман,
Олис юлдузлар аро.
Мен тоғликман, жулдур юнгли
Қўтослар бор довондан,
Мен даштликман, мовий олов
Ёнар унда доимо.
Гобиликман, динозаврлар
Изи қолган макондан.
Мен дарёда туғилганман,
Қадим боболар отин
Туёқларин ювиб ўтган
Олис эллар чангидан.
Яйловданман, сомон йўли
Ёзар тонгда қанотин,
Мен ўтовдан, қор хирмони
Эслар унинг рангидан.
Туғилганман наъра тортган
Пайтда момоқалдироқ,
Эгарсиз ва ёввойи от
Сағрида бир куни.
Туғилганман қўшиқларда
Гоҳи дардли, гоҳ қувноқ,
Ингиниларда отахонлар
Куйлаб ўтганлар уни.
Туғилганман бир ўлкада
Ер манглайи ажиндор,
Мовий Осмон деб аталган
Менга азиз бир диёр.

Русчадан НАЗАРМАТ
таржимаси.

ЙЎЛИНГИЗГА ИНТИЗОРМИЗ

Яқиндагина монгол ёшлари серқуёш республикамизга ташриф буюришган эди. Совет-монгол ёшлари дўстлиги учинчи фестивали пойтахтимизда зўр шодиёналик билан ўтгани шундоққина ёдимизда.

Мана, энди Ўзбекистонда монгол кунлари бошланди. Биз, ишчилар қардошларимизни серқуёш ўлкамиз меҳмони бўлганликлари билан табриклаймиз. Ўлкамизда ўтказиладиган монгол кунлари совет ва монгол халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашига шак-шубҳамиз йўқ. Монгол дўстлар! Тошкент билан биргаликда тобора гуллаб-яшнаётган шаҳримизни келиб кўринг. Бу ерда ҳам каттаю-кичик сизларни зўр меҳрибонлик ва шодлик билан кутиб олади.

Корхонамиз ишчилари комбинатимизга қадам ранжида қилсаларингиз ғоятда қувонган бўлардилар. Дўстлар, келинг, сизларга ҳамиша бағримиз очиқ!

Ш. УСМОНОВ,
Чирчиқ электрохимия комбинатининг ишчиси.

Совет ва монгол халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик яқинда Тошкентда ўтказилган ёшлар фестивалида яна бир бор намоён бўлди. Бу сурат ана шу фестиваль кунларида олинган.

А. Абалян фотолари.

МОНГОЛ АДАБИЁТИ ЮКСАЛИШДА

Монголия узоқ ва қадимий тарихга эга. Монгол халқи рус пролетариатининг қардошларча ёрдами ва намунаси туфайли янги ҳаёт бошлаганига эса ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Биз эндиликда Октябрь революциясини амалга оширган буюк мамлакат — СССР халқлари ёрдамида асрий қолоқликка барҳам бериб, капитализмни четлаб ўтиб, ўз юртимизда социализм қурмоқдамиз.

Буюк Ленин таълимоти монгол революциясининг ғалабасида яна бир карра ўз буюклигини кўрсатди. Эндиликда монгол халқи социализм қуриш ишида улкан муваффақиятларга эришмоқда. Унинг революцион маданияти ва адабиёти ҳам ана шу буюк ишнинг бир қисми сифатида тобора ривожланиб бормоқда.

Мамлакатимизнинг капиталистик босқични четлаб ўтиб, социализм томон қадам қўйиши адабиёт ва санъатда халқ оғзаки ижоди ва феодализм даврининг анъаналаридан социалистик реализмга ўтишида кўринди. Ана шу қийин ва мураккаб вазифа Монголия Халқ Революцион партиясининг адабиёт ва санъат соҳасидаги ленинча сиёсатни изчил амалга оширганлиги натижасида муваффақиятли адо этилмоқда. Партия адабиётнинг мақсад ва вазифаларини, миллий бадиий анъаналарга муносабатини, ижодий изланишларнинг асосий йўналишини аниқ белгилаб берганлиги туфайли ёш монгол адабиёти совет адабиётининг ижодий тажрибасидан ўрганиб, янгидан-янги ютуқларга эришяпти.

Ҳозирги замон монгол адабиёти халқимиз ҳаёти билан чамбарчас боғланган адабиётдир. Революцион Монголия ёзувчилари кўп асрлик адабий анъаналарнинг энг илғор ва халқчил томонларини давом эттириб, янги монгол адабиётини яратдилар. Эндиликда бу адабиёт халқ оғзаки ижоди, революциядан илгариги монгол адабиёти ҳамда жаҳон ва совет адабиётининг энг яхши намуналари таъсирида ривожланиб бормоқда.

Революциянинг дастлабки йилларида қўшиқлар бадиий ижоднинг энг оммавий намуналари эди. Бу даврда халқ оғзаки ижоди анъаналари халқимизга жуда яқин эди. Чунки революциядан илгари аҳолининг атиги 6.5 проценти саводли эди. Халқ оғзаки ижодига мансуб шу қўшиқлар, шеърлар ва бошқа асарлар янги монгол ёзма адабиётида социалистик реализмнинг дастлабки намуналарини яратишга катта ҳисса қўшди.

Янги монгол адабиётининг энг муҳим ютуқларидан бири шуки, у совет адабиёти тажрибасини чуқур ўрганди, у билан маҳкам ижодий алоқада бўлди. Партия мамлакатда янги социалистик маданият ва адабиётни яратиш борасида Европа маданияти ва адабиёти билан яқинлаштириш ишига алоҳида аҳамият берди.

Монголияда кенг миқёсда олиб борилган маданий қурилиш давомида неча-неча асрлардан бери халқимиз онгида сақланиб келган дин ва эски урф-одатларга қарши қаттиқ кураш бошланди. Ана шу курашда ёш монгол адабиёти ҳам ўз ҳиссасини қўшди.

Д. Нацагдорж, Ц. Дамдинсурэн ва бошқа янги монгол адабиётининг адиблари 20-йилларнинг охиридан бошлаб реалистик руҳда яратилган асарларнинг ижодкори сифатида майдонга чиқдилар. Ўша вақтда Д. Нацагдорж, Ц. Дамдинсурэн, Ц. Дамбадоржнинг ҳикоя, қисса ва пьесалари сиёсий актуал мазмунда ёзилган бўлиб, кўпчиликка манзур бўлган эди.

1933 йилда бўлиб ўтган партиямиз IX съезди Монголияда маданий революциянинг улкан программасини ишлаб чиқди. Бу монгол маданияти, санъати ва адабиётининг юксалишида катта роль ўйнади. Монгол халқининг революциядан илгариги оғир турмуши, унинг революция туфайли эришган ютуқлари тасвирланган асарлар тобора кўпая борди.

Д. Нацагдоржнинг «Йилнинг тўрт фасли», «Ўн тўрт йил муқаддам» каби асарларида ўтмишдаги оғир ҳаётнинг турли томонлари тасвирланади. Шунингдек, бу асарларда янги ҳаёт туфайли озодликка эришган халқнинг меҳнати ва орзу-умидлари акс эттирилди. Д. Нацагдорж янги монгол адабиётида кўпчилик жанрларга асос солган ёзувчидир. Айни замонда у рус ва немис тилларини жуда яхши билар, шу тиллардан монгол тилига жаҳон ва рус классик адабиётининг қатор намуналарини таржима қилган эди.

Ц. Дамдинсурэн, С. Буяннэмэх, М. Ядамсурэн, Д. Цэвэгмид, Д. Намдаг, Б. Ринчен, Ц. Цэдэнжав, Э. Оюун ва бошқа истеъдодли ёзувчилар ҳам шу даврларда монгол халқининг ҳаётини реал акс эттирган ўнлаб асарлар яратдилар.

1948 йилда монгол ёзувчиларининг I съезди партия маданий соҳада белгилаб берган программанинг амалга оширилиши борасида ҳамда янги монгол адабиётининг ютуқларига якун ясади. Ёзувчилар бу съездда жонажон партия ва ҳукуматга мурожаат қилиб, «биз партиявий, юксак ғоявий ва жанговар асарларимиз билан халқнинг ижодий кучлари ва ватанпарварлигини илҳомлантирамиз» деб қасамёд қилишди.

Совет халқининг гитлерчиларга қарши олиб борилган қаҳрамонона кураши шу йилларда яратилган асарларнинг асосий мавзуи бўлди. Ц. Дамдинсурэннинг «Олтин қозиқ юлдузи», Ч. Лхамсурэннинг «Одамхўрни енгган баҳодир ҳақида», Ц. Цэдэнжавнинг «Бешик тепасида» ва бошқа асарлар ана шулар жумласидандир.

Урушдан сўнгги йилларда монгол адибларининг бадиий маҳорати ҳам тобора ошиб борди. Дастлабки монгол романлари яратила бошланди. Шу даврда Ч. Лодойдамбанинг «Олтойда», Б. Ринченнинг «Саҳро тонгги» каби романлари машҳур бўлиб кетди. Ёзувчилар ўз асарларида халқнинг ўз озодлиги учун олиб борган кураши ва янгича урф-одатларнинг туғилишини, янги кишининг тарбияланиши ҳамда янги ҳаёт қурувчиларининг фидокорона меҳнатини тасвирловчи асарлар билан чиқдилар. Ц. Гайтав, С. Эрдэнэ, Б. Явухулан, С. Дашдоров, Д. Пурэвдорж, М. Цэдэндорж, Д. Мягмар ва шу каби ёш истеъдодли ёзувчилар адабиётимизга кириб келди.

Кейинги йилларда монгол адабиётида янги жанр бўлган романчилик янада сезиларли ютуқларга эришди. Йирик эпик формадаги асарларнинг монгол адабиётида пайдо бўлиши бадиий юксаклик сари қўйилган катта қадам эди. Узоқ ва яқин ўтмиш, ҳозирги ҳаёт манзаралари тасвирланган бу романлар халқимиз томонидан севиб ўқилмоқда. Д. Намдагнинг «Хатарли йиллар», Ч. Лодойдамбанинг «Помир», С. Дашдэндэвнинг «Қизил офтоб» каби романлари ана шулар жумласидандир.

Кейинги йиллар давомида ҳозирги замон монгол адабиётида ғоявий мазмундор, ҳаётни кенг тасвирловчи ҳамда юксак бадиий маҳоратдан дарак берувчи қатор асарлар яратилдики, улар янги монгол адабиётининг истиқболи бундан ҳам порлоқ бўлишини ёрқин намойиш этмоқда.

Янги монгол адабиёти туғилаётган даврларда буюк пролетар ёзувчиси Максим Горький монгол адибларига қарата шундай сўзлар билан мурожаат қилган эди: «Сиз зарур ва буюк ишни бошлаяпсиз. Сиз монгол зиёлилари томонидан бошланган ишдан ҳам муҳимроқ иш жаҳонда йўқдир».

Монгол адиблари совет адабиёти асосчисининг бу сўзларига доимо амал қилиб, совет адабиёти билан ижодий ҳамкорликни тобора ривожлантириб бормоқдаларки, бу адабиётимиз тараққиётида муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда. Биз совет ёзувчиларининг асарларида ғоявийлик ва принципиаллик намуналарини, халқ ҳаёти ва курашининг ҳартарафлама ёрқин акс эттирилишини, инсонийликни кўрамиз. Бу асарларда янги социалистик давр кишисининг ижобий образи, қаҳрамони яратилганки, булар жаҳондаги барча илғор кишиларнинг идеали бўлиб қолган.

Ўз халқимизнинг, партиямизнинг чинакам фарзандлари бўлишдек юксак мақсад билан яшаётган барча монгол меҳнаткашлари адабиётимизнинг энг яхши намуналарида ўз ўтмиш кунлари, ҳозирги фаровон ҳаётлари ва келажакдаги истиқболларини кўрмоқдалар. Монгол адабиётининг ҳам истиқболи ана шу халқимиз истиқболи билан чамбарчас боғлиқ ҳолда янада ривож топаверади.

Л. ТУДЭВ,
Монголия Ёзувчилар союзи раисининг ўринбосари.

1. «Из». Рассом С. Дондог.
2. Сухэ Батор портрети, Рассом Д. Санжаа.
3. «Ишчи» Ҳайкалтарош Г.. Баяр.

АБАДИЙ ВА МУСТАҲКАМДИР

Д. НАЦАГДОРЖ, монгол ёзувчиси.

ЯНГИ ЙИЛ ВА КЎЗ ЁШЛАР

ҲИКОЯ

Дошторжийн Нацагдорж янги монгол адабиётининг асосчиларидан бири. У ўзининг қисқа умрида республиканинг янги ҳаёт учун олиб борган курашларида, барча жамоат ишларида фаол иштирок этди.

Мана шу даврда у халқ ҳаётини бутун мураккаблиги билан чуқур ўрганди. Кишилар қалбидаги янги ҳаётга интилишни, орзу-умидларини ўз асарларида тараннум этди. Нацагдорж халқнинг инқилобдан илгариги оғир ҳаёти ва инқилоб давридаги кўтаринки кайфиятини ифодаловчи шеърлар, ҳикоялар, драматик асарлар яратиб, янги монгол адабиётига салмоқли ҳисса қўшган.

Қуйида биз ёзувчининг ҳикояларидан бирини эълон қиляпмиз.

Бу воқеа эски ҳисоб бўйича... йилда, ўн иккинчи ойнинг ўттизинчи куни содир бўлган. Қуёш чарақлаб турган кун эди. Тоғларнинг қуёшга терс ёнбағрларида ҳали ҳам кўзни қамаштирувчи оппоқ қор ястаниб ётар, фақат қуёш тафтидан тоғ этакларидагина қор салпал эрий бошлаган эди.

Қиш қаттиқ келиб, ем-хашак йўқлигидан чорва молари думидан тортса йиқилгудай ҳолга келиб қолган. Совуқ қиш кунларида улар бирор емак топиш илинжида изғиб юришар, бироқ умидлари пучга чиқиб, эринчоқлик билан думларини зўр-базўр қимирлатиб қўйишарди.

Совуқнинг шашти қайтиб, кунлар ҳийла илиб қолди. Олам гўзаллашиб борар, бироқ камбағал молбоқарнинг қизи Цэрима Дагдан ўтови олдида эзилган бир аҳволда, оғир-оғир тин олиб турарди. У ўзининг, ўша қадрдон Гурбан-Сайхондаги кўчманчилар манзилини соғинарди.

Камбағал ота-онаси Цэримани шаҳарга юборишган эди. Мана уч йилдирки, у Дагданнинг уйида чўри. Бу уйдаги тинкани қуритадиган ишларни санаб саноғига етиб бўлмасди. Уй бекасининг золимлигига таъриф йўқ.

Йиллар ўтяпти. Цэрима тиним билмай ишлаб, бутун аламларини ичига ютиб, Дагданнинг уйида чўрилик қиляпти. Шу муддат ичида Дагданнинг хотини кун сайин пуфакдек шишиб семирар, Цэрима эса озиб-тўзиб борарди.

Янги йил арафасида Цэрима бир неча кун сурункасига мижжа қоқмай чучвара пиширди. Бир неча кун тонггача ўтириб ҳар хил кийим-кечак тикди. Бугун у ҳаддан ташқари чарчаганини сезди. Кўзлари ич-ичига тушиб кетгани уйқудан кўз очолмасди. Тўсатдан бир неча йил илгари, илиқ баҳор кунларининг бирида ўз ўтови ёнида ўтириб қўзичоқлар билан ўйнашгани ёдига тушиб кетди. Бирданига юраги сиқилиб, ўз қадрдон гўшасига қайтгиси, ота-онаси бағрига боргиси келиб қолди.

Шу пайт оқ ўтовдан чиқиб келган бека ғазаб билан қичқирди:

— Қанақа бемаънисан! Гилам, тўшакларни қоққин -дегандим-ку. Шу чоққача нима қилдинг? Ҳовлининг аҳволини қара. Шу ҳам супириш бўлди-ю... Эртага янги йил киришини билмайсанми, а? — Бека ғазабдан бўғилиб Цэримани супурги билан бир урди.

— Бекам, — деди Цэрима ёлбориб, — Бошим оғриб кетяпти. Енгил тортармиканман деб очиқ ҳавога чиққандим.

У оёғи остидаги зилдай оғир гиламни олиб қоқа бошлади. Шу пайт ўтов ёнидаги, бултур қурилган ҳашаматли уйнинг деразасида Дагданнинг қизи Мадягма пайдо бўлди. У ҳафсала билан юз-кўзига упа-элик қўяр, сочини тарар, янги, тўқ яшил кўйлагини кийиб ўзини кўзгуга соларди. Мадягма гоҳ алланималарни минғирлар, гоҳ хуштак чалиб хонама-хона юраркан, тўсатдан дарчани очди-да, Цэримага буюрди:

— Меҳмонлар келишса чапдаги хонага бошла.

Мадягманинг янги шойи кўйлагини кўриб Цэрима беихтиёр ўзининг йиртиқ усти-бошига разм солди. Ғайри шуурий бир тарзда Мадягманинг беғам, беташвиш ҳаёти, ўзининг аянч қисмати ҳақида ўйлади. Кўзларига қуйилиб келган қайноқ ёшни машаққат билан ютиб, яна гилам, тўшакларни қоқишга киришди. «Байрамда ҳамма хўжайинлар янги шоҳи либос, кундуз телпаклар кийишади, — кўнглидан ўтказиб қўйди у, — наҳотки ширин таом еб, май ичиш бахт бўлса? Нега энди мен ҳам тўйиб ухламаслигим, йиртиқ-ямоқ кийиб юришим, тақдирнинг бешафқатлигига бардош беришим керак!»

Цэрима тўшакларни қоқиб бўлгач, девор тагига уйиб қўйилган ахлатни саватга солди-да, ортмоқлаб ташқарига йўналди. Худди шу пайтда эшикдан турли-туман совға-салом кўтарган хитой савдогарлари кириб келишаётган эди. Цэрима уларга йўл беришни хаёлига ҳам келтирмай, тўғри ўтиб кетаверди.

— Ҳой, кўр бўлганмисан, нима бало? — қичқиришди савдогарлар. — Совға-саломни расво қилдингку. Вой бефаҳм-эй!

Эҳ-ҳе, Цэрима шўрликни кимлар хўрламасди!..

У ахлатни ташлаб қайтиб кирганда Мадягма яна буюрди:

— Ювиндини тўкиб кел!

Пешиндан кейин ўтин аралаш керак эди. Бироқ бу ишни бир ўзи эплаштириши мушкул. Кутилмаганда Цэримани қўшни ҳовлида отларга сув бераётган Цультум чақириб қолди. Қиз қайрилиб қараганида у ўртадаги тўсиқнинг тирқишидан мўралаб турарди. Цультум ҳам Цэрима сингари қўшни ҳовлининг хизматкори. Иккаласи бир-бирига қаттиқ кўнгил қўйган. Бироқ хўжайинлари уларнинг муҳаббатига нафрат билан қарар «зоти пастлар бахт, ялангоёқлар эса севги нималигини билмайди» деб кулишарди. Улар ошиқ-машуқларни бўлар-бўлмасга хўрлашар, дийдор кўришишларига йўл қўйишмасди.

Тўсатдан дарвоза олдида бир йигит пайдо бўлди. Мадягма югургилаб унга пешвоз чиқди. Улар қўл ушлаганича кулишиб ичкарига кириб кетишаётганларида тўсиқ олдида турган Цэримани кўриб қолишди.

— Бу ерда нима қилиб турибсан? — масхараомуз кулиб сўради Мадягма.

Қизининг овозини эшитиб, ичкаридан чиқиб келган бека ўтовнинг намат эшигини жаҳл билан юлқилаб бақирди:

— Қанақа бемаънисан, ахир! Нега ўтин арраламаяпсан, эси паст.

— Бир ўзим арраласам бошқа ишларни қилишга улгуролмайдиганга ўхшайман, — деди Цэрима дадилгина, — Цультумни қарашгани чақирдим.

— Тезроқ арраланглар бўлмаса, — бека шундай деди-да, ўтов ичига кириб кетди.

Цэрима қувониб кетди. Энди улар бирга бўлишлари мумкин.

Қош қорайиб қолди. Ҳаво айниб, яна қор учқунлай бошлади. Цэрима билан Цультум эса ҳамон зўр бериб ўтин арралашарди. Арранинг ҳазингина овози Мадягма билан дўстлари ўтирган уйдан таралаётган қувноқ куйларга қўшилиб, бу икки ёшнинг юрагини эзарди. Улар гоҳ-гоҳида совуқ қотган бармоқларини куҳ-куҳлаб иситишар, бир-бирларини эркалатишар, ҳазил мутойиба қилиб юракларини эзаётган аламларини унитишга уринишарди. Цэрима ўз хўжайинларининг байрамга янги кийим-бош тиктиришганини, турли-туман ноз-неъмат ҳозирлаганини гапирдилар. Цультум эса ўз хўжайинининг уюрдан ажойиб йўрға олиб келганини айтиб берди. Кейин қўйнидан шоҳи рўмол чиқариб Цэримага узатди. Бу совға қизга Мадягманинг ажойиб кўйлагидан ҳам қимматлироқ туюлиб кетди.

Сўнгра улар янги йил арафасида ишлари жуда ҳам кўпайиб кетгани, хўжайинларининг доим уларни учраштирмаслик учун уринишлари ҳақида куйиниб гаплашишди. Шу зайлда вақтнинг қандай ўтиб кетганини ҳам сезмай қолишди.

Улар ўтинни арралаб бўлишганида қоронғу тушиб кетган, иккаласи ҳам ўй ишларига киришиши лозим эди. Цэрима Цультум билан хайрлашиб ўтовга кирганида ўчоқ атрофига чучвара, гўшт ва бошқа емаклар билан тўла тақсимчалар қаторлаштириб териб қўйилган эди. Ясаниб олган хўжайинлар овқатланишга ўтиришди. Цэрима эса байрамни ўчоқ олдида ўтириб ёлғиз кутиб олди. Бир оздан кейин Мадягма ўзининг жужун кўйлагини олиб келиб берди.

— Эртага киярман, — деди Цэрима журъатсизлик билан ва кўйлакни бир четга қўйди-да, Цултум ҳадя қилган рўмолчани олиб юзига босди. Тўсатдан бека унинг қўлидаги шоҳи рўмолчани кўриб қолди.

— Буни қаердан олдинг? —бақирди у. — Совғаларнинг ичидан олган бўлма, тағин?

Цэримага бу қуруқ туҳмат жуда оғир ботди. Буни Цультум ҳадя этганини айтмоқчи ҳам бўлди-ю, аммо индамай қўя қолди.

Янги йил кечасига жуда кўп меҳмон келди. Қувноқ қаҳқаҳа ва шовқин-сурон бир нафас ҳам тинмади. Фақатгина Цэрима оғир хўрсиниб ўчоқ олдида ёлғиз ўтирарди. Шу кеча у яна кўз юммай эрталабга нонушта тайёрлади. Эртасига хўжайинлар меҳмонга отланишди. Цэрима уларни йўлга ҳозирлаши, майда-чуйда нарсаларни тайёрлаб бериши керак эди, Айни вақтда у келиб-кетувчиларнинг олдига дастурхон ёзиб улгуриши ҳам лозим эди. Ҳаддан ташқари чарчаганига қарамай, у бутун кунни бир амаллаб ўтказди. Бироқ кечга бориб яна меҳмонлар келишди. Улар май ичишиб, бақириб-чақириб хурсандчилик қилишди. Цэрима эса дам дастурхонни янгилар, дам жой солиб, кайфи ошиб қолганларни ётқизар, хуллас тиниб-тинчимасди. Яна бир кеча шу зайлда югур-югур билан ўтди.

Меҳмондорчилик бир неча кун қаторасига давом этди. Цэрима ҳам руҳан, ҳам жисмонан чарчади, бироқ ҳеч ким унинг аҳволига парво қилмасди. У жонга теккан бу шовқин-сурондан ҳеч қаёққа қочиб қутулолмас, фақат ёлғиз қолган пайтларидагина бир оз ором оларди. Гоҳи-гоҳида Цультум билан тўсиқ тирқишидан гаплашиб, руҳи енгил тортарди.

Орадан икки йил ўтди. Яна янги йил яқинлашиб қолди. Бироқ Дагданлар оиласи шаҳарни тарк этиб, даштга кўчиб кетадиган бўлишди. Бека Цэримани ўзлари билан бирга олиб кетмоқчи эди. Аммо бир куни Цультум кириб келди-да, секингина Цэримани чақирди. Ўтовдан чиқишгач:

— Мен билан юр, —деди у,— энди бирга яшаймиз.

Цэрима унинг нима демоқчилигини тузукроқ англаб етмаса ҳамки, жуда қувониб кетди. Дарҳол эски-тускиларини йиғиштириб Цультумнинг ўтовига кўчиб ўтди.

Бека бор-йўғимдан айрилдим деб роса шовқин солди-ю, бироқ фойдаси бўлмади. Цультумнинг ўтови қоронғи, эски эди. Аммо Цэрима пойгакда ётиб юрган Дагданнинг оқ кигиз ўтовидагидан кўра минг чандон эркин, бахтиёр ҳис этди. Энди у тўйиб ухлай олади, истаган ишини қилади, ўз вақтида дам олади. Ахир у энди ўзининг севимли Цультуми билан бирга яшайди!

Янги йил кириб келди. Цэрима шаҳарга келганидан бери ҳали бирон марта ҳам байрам кечаси бунчалик тинч, ором олиб ухламаган эди. Эрта билан у руҳи тетик бўлиб ўрнидан турди-да, қимматбаҳо шоҳи бўлмаса ҳамки, оддийгина, янги, чиройли либосларини кийиб олди.

Русчадан Э. УСМОНОВ таржимаси.

Суратда: Монголиядаги ўқув залларидан бирида.

ТУТАШ ҚАЛБЛАР

УЗОҚ масофаларни яқин қила оладиган, қалбларга қувонч, чеҳраларга табассум бахш эта оладиган, оғиримизни енгил, мушкулимизни осон қилувчи, ютуқларимизга-ютуқ, бойлигимизга бойлик қўша оладиган, ҳамкорлигимизга ривож, борди-келдимизга таровот бера оладиган, куйимизга оҳангработлик, тўйимизга дилкушолик файзи кирита оладиган мўъжизакор, сеҳрли куч — бу дўстликдир.

София бинокорлари билан Тошкент бунёдкорлари, Хасково пахтакорлари билан областимиз олтинпазлари, Плевень ишчилари билан Чирчиқ кимёгарлари, Пловдив меҳнаткашлари билан республикамиз боғбонлари, болгар ёзувчилари билан ўзбек адиблари ўртасидаги ажойиб дўстлик ҳам йил сайин тобора камолотга етиб, сайқал топмоқда.

Областимизда бир ойга яқин муддат ичида Болгария Халқ Республикасининг маданият Кунлари давом этди. Гўзал Дунай диёрининг дилбар қўшиқлари, мафтункор куйлар, завқ берувчи шўх рақслари, кўз қамаштирувчи серчирой кинофильмлари ўзбек санъат мухлисларининг олқишларига сазовор бўлди.

Қачонлардир қолоқ, қашшоқ деҳқончилик ўлкаси бўлган Булғор элати халқ ҳокимияти йилларидагина ҳақиқий ривожланган, қудратли мамлакатга айланди, бой, сержилва маданиятга эришди. Тарихан жуда қисқа муддат — 25 йил ичида Болгария қиёфаси таниб бўлмаслик даражада ҳуси кашф этди.

Илгари чаласавод бўлган мамлакат эндиликда ёппасига саводхон ўлкага айланди. Беҳисоб маданият масканлари, илм-фан даргоҳлари халққа хизмат этмоқда. Ишлаб турган ўнлаб театрлар меҳнаткашларнинг севимли, ҳордиқ чиқарадиган жойлари ҳисобланади. Юздан ортиқ музей халқнинг аянчли ўтмиши ва порлоқ келажаги ҳақида ҳикоя қилади.

Чорак аср муқаддам Болгария дунё маданиятига ҳисса қўша олмас эди. 1945 йил 9 сентябрь революциясидан сўнггина аҳвол мутлақо ўзгарди. Илгари ҳатто ўз кинофильмларига эга бўлмаган мамлакат эндиликда бу соҳада манаман деган капиталистик давлатлар билан беллаша олади. 1913 йилдагига нисбатан Болгарияда кинотеатрлар сони шаҳарларда 12 марта, қишлоқларда эса 50 марта кўпайди. Бундай тез суръатлар билан ривожланиш фақат озод, ўз бахтини ўзи яратаётган ўлкадагина содир бўлиши мумкин.

Ажойиб болгар философи Кирил Константин орзу қилган давр энди келди. У «Китоб ҳар бир кишининг ажралмас дўстига айланиши лозим» деган ва шундай ёруғ кунларнинг келишига умид боғлаган эди. Ҳозир

СССРДА БОЛГАРИЯ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ

Болгарияда йилига 36 миллион нусхада китоб чоп этилади. 600 номда 500 миллион нусхада газета-журналлар нашр қилинади. Бу рақамларга ҳавас қилса арзийди.

— Бундай улкан ютуқларга, — деган эди болгар шоири Йордан Милев, — энг аввало Совет Иттифоқи, қолаверса социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлик қилганлигимиз туфайли эришдик. Совет Иттифоқининг беғараз, дўстона ёрдамлари бизларга қанот бўлди. Шахсан мени ўзбеклар эли, унинг маданияти жуда ҳам қизиқтирар эди. Бу серқуёш диёрга ташриф буюриш менинг энг эзгу орзум эди. Ниятимга етдим. Ўзбекистон менга катта илҳом бахш этди. Яқинда ёзиб тугаллаган «Шарқ поэмаси» деган асаримни бу ўлкага, унинг ажойиб одамларига бағишладим.

Ҳақиқатан ҳам Болгария Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқи, жумладан Ўзбекистон халқлари ўртасида дўстлик, маданий алоқалар илдиз ёйиб палак отди, мисли кўрилмаган даражада ривожланди. Бу ўлкадан келган ишчилар, деҳқонлар, олимлар, ёзувчилар, партия ходимлари бизларнинг энг азиз меҳмонларимиз ҳисобланадилар. Ўзбекистондан борган кишилар ҳам Дунай элида очиқ қалб, қардошларча самимийлик билан кутиб олинадилар. Айниқса, Тошкент—Хасково пахтакорлари ўртасидаги ҳамкорлик самарали бўлмоқда. Бу йил Тошкент маркаси билан чиқарилган 67 та «зангори кема» Хасково округи пахтазорларида жавлон уради. Болгар пахтакорининг хирмонини баракали қилади.

— Бизлар болгариялик ҳамкасбларимизнинг дилини, режаларини яхши тушунамиз, — дейди Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг участка бошлиғи Қори Ҳамроев, — колхозимизда болгар дўстларимиз қуриб берган «Дўстлик» уйи» ишлаб турибди. Бу ерга тез-тез қардош мамлакатдан меҳмонларимиз келиб туришади. Биз уларга, улар бизга, ютуқлар ҳақида гапириб берамиз. Ҳар бир учрашув ғоятда самимий, дўстона вазиятда ўтади. Дўстлик — бизнинг қуёшимиз. Бу қуёш совет ва болгар кишилари қалбларини ҳар доим мунаввар этиб туради, ишларимизга унум бахш этади. Бу қуёш абадий сўнмасдир.

— Мен жажжи қизчам Румяна билан биргаликда эрим Лалко олдига меҳмон бўлиб келдик, — дейди болгариялик аёл Ганка Йотова, — Лалко архитектор. У дўстлари билан биргаликда Тошкент ўқувчилари учун 1060 ўринлик мактаб қурмоқда. Мен шу кунларда ўзимни энг яқин қариндошимникига меҳмон бўлиб келгандай ҳис қиляпман. Лалко, унинг дўстлари ҳам одамларингизнинг қалб ҳароратларидан жуда хурсандлар. Севинчимнинг чеки йўқ. Ўзбек биродарларимизга оиламиз номидан чин юракдан ташаккур айтмоқчиман...

Ҳа, чин юракдан, қалбларнинг энг нозик жойларидан зилол чашма суви сингари отилиб чиққан дил сўзларига нима етсин. Область партия комитетида болгар маданияти Кунлари якунига бағишланган кечада ана шундай қалб сўзлари, миннатдорчилик гаплари айтилди. Кечада чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти президиумининг раиси Х. С. Шукурова, область партия комитетининг секретарлари А. С. Пономарев, Х. Р. Мусахонова, СССР халқ артисти Мухтор Ашрафий, ёзувчи Ўлмас Умарбеков, болгариялик қурувчи Костов Коста Николов ўртоқлар сўзга чиқиб, халқларимиз ўртасидаги абадий дўстлик ва самарали ҳамкорлик ҳақида ҳаяжонланиб гапирдилар. Бу дўстлик, бу ҳамкорлик бундан буён ҳам тобора ривожланаверади, камол топаверади, деб ишонч билдирдилар. Болгар ва совет халқлари ўртасидаги қардошлик яшасин ва яшнасин!

Р. УМАРОВ.

Суратда: болгариялик дўстларимизнинг бир группаси.
А. Абалян фотоси.

АНГРЕН ШАҲРИДА

ДАМ ОЛИШ УЙЛАРИГА

Разрез қурилиш бошқармасининг ишчи-хизматчиларидан 20 га яқин киши мамлакатимизнинг хушманзара ва сўлим дам олиш уйларида ҳордиқ чиқармоқдалар.

Биринчи участка бетончиси Д. Юсупалиев Чинободда, автокранчи машинист С. Шептунов Чортоқда дам олган бўлсалар, бошқарма ходимларидан Н. Рўзиматов, В. Боликаевлар эса Бирлашган Араб Республикаси ҳамда Болгария Халқ Республикасига туристик саёҳатга боришди.

Бошқарма ишчи-хизматчиларининг фарзандлари Бўстонлиқ ҳамда Иссиқкўл атрофидаги пионерлар лагерида дам олмоқдалар.

ЁШ САНЪАТКОРЛАР ХИЗМАТДА

Тошкент маданий-оқартув техникумининг 2-курс студентларидан бир группаси Ангрен шаҳрида практик машғулотларни бошлаб юборди. Ёш хонанда ва созандалар вақти-вақти билан кончилар ҳамда колхоз, совхозлар, соғломлаштириш муассасаларида бўлиб, меҳнаткашлар дилини хушнуд этишмоқда.

А. КУКИЕВ.

«ГЕОЛОГ» ЧОРЛАЙДИ

Кўп йиллардан бери Чотқол тоғлари бағрида «Тошкентгеология» трестининг «Геолог» пионерлар лагери ишлаб келмоқда.

«Геолог» лагерини ёзги мавсумга тайёрлашда Чотқол геология-разведкаси экспедицияси геологлари ва Ўзбекистон ССР Геология министрлиги қошидаги Тошкент ремонт-механика заводи коллективи катта хизмат кўрсатди. Улар лагерни ўз вақтида қайта ремонт қилиб, фойдаланишга топширдилар.

Яқинда ота-оналар ўз ўғил ва қизларини ёзги дам олишга кузатиб қолдилар. Лагернинг биринчи сменасида дам олиш учун 500 дан ортиқ бола Чотқол томон йўл олди.

Бу йилги мавсумда «Геолог» лагерида геологларнинг 1500 дан ортиқ ўғил ва қизлари дам олиб қайтадилар.

К. МУСАМУРОДОВ.

30 ТИЙИНГА—ВАРНАГА

Аэровокзалда одамлар гавжум. Уларнинг бири яқинга, яна бири узоқ ўлкаларга сайр қилиш, дам олиш учун учиб кетмоқда.

Одамлар орасида уч қувноқ йигитни ҳам кўришингиз мумкин. Улар Болгария Халқ Республикасидаги журналистларнинг халқаро дам олиш уйи — Варнага жўнаб кетмоқдалар.

Кимлар дейсизми? Танишинг: Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг печатниги Тўлқин Йўлдошев, Фарғона область «Коммуна» газетасининг адабий ходими Рустам Суярқулов, тошкентлик хизматчи Ҳабибулла Шоқбердиев ўртоқлар.

Халқаро дам олиш уйига йўлланмаларни улар журналистларнинг халқаро бирдамлиги 30 тийинлик пул-буюм лотереясига ютиб олдилар.

С. ЖИТНИКОВА.

ХУШХАБАРЛАР

◆Янги ташкил қилинган 2-«Назарбек» совхози қишлоғи кун сайин ободонлашиб бормоқда. Ҳозир бу ерда хонадонларни газлаштириш иши қизитиб юборилган. Шу кунгача 150 оила «зангори олов»дан баҳраманд қилинди.

Н. ЗАФАРОВ.

◆Пойтахтимизнинг 14 комиссар ҳайкали майдони ёнидаги Салор бўйида янги кафе ишга туширилди. Бирйўла юздан ортиқ хўрандага хизмат кўрсатувчи бу кафе ёзги, қишки залларга эга.

И. РУСТАМОВ.

◆Радиодеталь заводининг бир группа ишчи ва хизматчилари қадимий Самарқанд шаҳрига саёҳат қилиб қайтдилар. Улар ўрта аср обидалари, Бибихоним мақбараси, Улуғбек обсерваторияси ва бошқа диққатга сазовор жойларни томоша қилишди.

Д. РАҲМОНОВА, Х. САМАДОВ.

◆Абдуҳамид Усмонов 1946 йилда шоферлик курсини тамомлаган эди. Ўшандан бери у машина рулида. Ҳозир Абдуҳамид Тошкентдаги 2-автокомбинатнинг биринчи класс шофери.

А. Усмонов ниҳоятда усталик билан машинани бошқаради. Шунинг учун ҳам кўксини «Авариясиз ишлаганлиги учун» нишони безаб турибди.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ.

КАСАБА СОЮЗЛАРИ ПЛЕНУМИ

Тошкент область касаба союзлари Советининг навбатдаги Пленуми бўлиб ўтди.

Пленумда нефть ва химия саноати ишчилари касаба союзлари область комитетининг раиси А. Мўминов, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ходимлари касаба союзи Ўрта Чирчиқ район комитетининг раиси В. Пак ва бошқа ўртоқлар ВЦСПСнинг V Пленумида қабул қилинган «Бошланғич касаба союз ташкилотлари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорининг қандай бажарилаётгани ҳақида сўзладилар.

Шу масала юзасидан муҳокамада Бекобод металлургия заводи цех комитети раиси Қ. Ғойибназаров, «Узбекгидроэнергострой» трестининг касаба союз комитети раиси В. Маслов, Политехника институтининг касаба союз комитети раиси Б. Шарипов ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Пленумда область касаба союзлари совети раиси Ғ. Ҳайдаров якунловчи нутқ сўзлади.

Пленумда бошланғич касаба союз ташкилотлари ишини келгусида янада яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

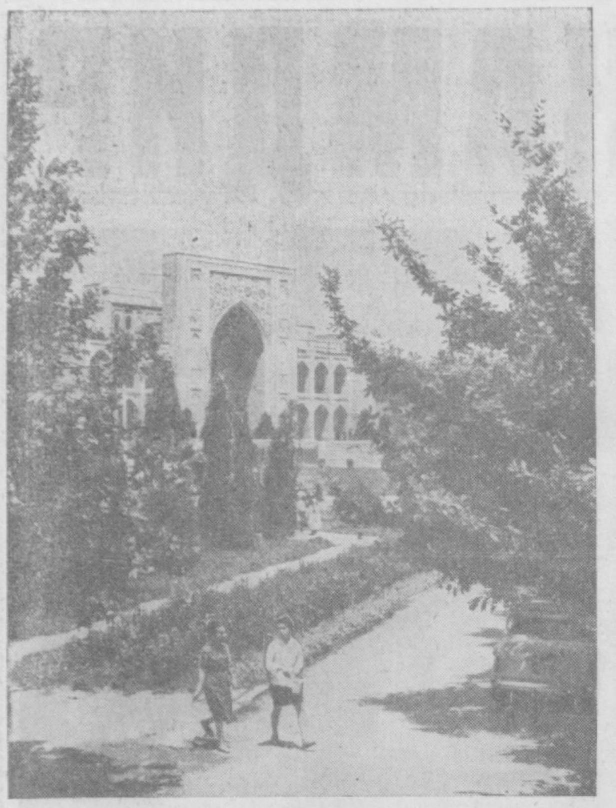

БУГУНГИ ТОШКЕНТ. Охунбобоев номли майдонда.

Х. Ҳайитмуҳамедов фотоси. (ЎзТАГ).

ТЎЙХАТ ЎРНИДА

ИЖОДИЙ КАМОЛОТ

1967 йил ёзида республикамиз областларида Улуғ Октябрь инқилобининг шонли эллик йиллигига бағишланган ўзбек адабиёти ва санъати ҳафталиклари ўтказилаётган эди. Биз, бир группа адиб ва санъаткорлар, Хоразм областида бўлдик. Ҳафталик қатнашчилари орасида таниқли ўзбек адиби Мирзакалон Исмоилий ҳам бор эди.

Учрашув кечаларида китобхонлар Мирза аканинг «Фарғона тонг отгунча» романи ҳақида мусоҳаба юргизар эдилар. Урганч шаҳридаги область кутубхонасида бўлган учрашув ҳеч қачон ёдимдан кўтарилмайди. Учрашувда кутубхонанинг кекса китобхонларидан бўлган бир мўйсафид минбарга чиқди. Унинг қўлида «Фарғона тонг отгунча» романи бор эди. Кекса китобхон роман муаллифини табриклаб, унинг давомини кутаётганлигини айтди. У сўзини тамомлар экан, бундай китоблар элимиз ўтмишининг ва халқларимиз курашининг ёрқин кўзгуси, деди.

Мирзакалон Исмоилий ўзбек совет адабиётининг кекса қалам соҳибларидан бири. Унинг ижодий йўли қирқ йиллик довонлардан ошиб ўтган. Ўзининг қутлуғ 60 йиллик юбилейини ўтказаётган Мирза аканинг ижоди ҳозир булоқдек жўш урган бир пайт.

Мирзакалон Исмоилий қайноқ ҳаётимизнинг олдинги сафида қадам ташлаб бораётган, замондошларимиз билан ҳамнафас, улар ҳақида қалам тебратаётган мураббий адиблардан бири. Ёзувчининг «Инсон ҳусни» ва «Одамийлик қиссаси» деган публицистик китоблари аҳлоқ-одоб мавзуларида баҳс очиб, коммунистик тарбиянинг муҳим масалаларини ўз ичига олади.

Адиб ҳаётига кўз ташлар эканмиз, унинг оригинал асарлар яратишда ҳам, таржима китобларни китобхонларга тақдим этишда ҳам катта хизматлари борлигини яққол ҳис этамиз.

Ёзувчининг ижодий йўлига бир назар ташлайлик. Мирзакалон Исмоилий қарийб 40 йиллик ижодининг кўп қисмини бадиий таржима соҳасига бағишлади. Бу соҳада катта тажриба орттириб, рус ва ғарб классиклари ва ҳозирги замон совет ёзувчиларининг кўпгина асарларини ўзбек тилига таржима қилди.

Таржима адабиётимизнинг олтин фонди ҳисобланган Лев Толстойнинг «Тирилиш», «Анна Каренина», Лермонтовнинг «Замонамиз қаҳрамони», Войничнинг «Сўна», турк ёзувчиси Рашод Нури Гунтекининг «Чолиқуши», Новиков-Прибойнинг «Цусима», Николай Островскийнинг «Бўрон болалари», В. Катаевнинг «Оқариб кўринар бир елкан» асарларининг таржимаси М. Исмоилий қаламига мансубдир. Чехов, Горький ва Шолохов асарларини ўзбек китобхонларига етказишда М. Исмоилий катта ижодий ҳисса қўшди. Ўзбек қалам соҳиблари орасида таржимон адиблар ҳам етишиб чиқмоқда. Улар М. Исмоилийни ҳақли равишда ўз устозлари деб биладилар.

Мирзакалон Исмоилий йирик бадиий полотнолар муаллифидир. «Фарғона тонг отгунча» трилогиясининг икки китоби китобхонларга тақдим этилди. Бу икки китобида Улуғ Октябрь инқилобидан бурун ва инқилоб арафасида Фарғона водисида меҳнаткашларнинг эксплуататорларга, жоҳил мустабидларга, зулмат ва қабоҳатга қарши олиб борган мардонавор курашлари ўзининг ифодасини топган. Китобдаги воқеаларнинг тасвирланиши, тил услуби, адиб маҳорати, китобхонларни ҳаяжонлантириб келмоқда.

Адибнинг қалами болалар адабиётига ҳам солмоқли ҳисса қўшиб келмоқда. Унинг «Бизнинг роман» деган қиссаси ўзбек совет болалар адабиётининг йирик намуналаридан ҳисобланади.

Мирзакалон Исмоилий — Улуғ Ватан уриши қатнашчиси. У, немис-фашист босқинчиларга қарши олиб борилган жангларда қатнашган, жанг майдонларида мислсиз қаҳрамонлик кўрсатган ҳамшаҳарларимиз ҳақида, олдинги марра баҳодирлари ҳақида очерклар, воқеий қиссалар яратган.

Бадиий асар завқ билан ўқилиши зарурлигини ҳамма вақт ёшларга айтиб келган кекса адиб Мирза ака, ўз асарларида ўзбек тилининг бой имкониятларини рўёбга чиқариб, тил устида қунт билан ишлаш намуналарини кўрсатиб келмоқда.

Мирзакалон Исмоилий ўзининг 60 йиллик юбилейини қадрдон китобхонларига «Фарғона тонг отгунча» полотносининг учинчи китобини тақдим этиш иштиёқи билан кутиб олмоқда.

Табаррук айём кунида севимли адибимизни қутлуғ олтмиш ёши билан муборакбод этиб, унга «Ҳамма вақт бардам бўлинг, ижодингиз жўш ураверсин» деймиз.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

ИККИ ЎҒИЛ, ИККИ ҚИЗ

Оққўрғон районидаги Қўрғонча участка касалхонасининг туғруқхонасида қувончли воқеа рўй берди. Нина Лифоновская бирйўла тўрт фарзанд кўрди. Уларнинг иккиси ўғил, иккиси қиз. Она ва чақалоқлар ўзларини яхши ҳис этишяпти. Чақалоқлар врач ва ҳамширалар назоратида.

Н. ИБРОҲИМОВА.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

ҒАЛАБА КУНИ ЯҚИНЛАШИБ ҚОЛДИ

26 июнь — Жанубий Африка озодлиги куни. Жанубий Африка Республикасининг жабр-зулм остида қолган тубжой аҳолиси шу куни миллий озодлик учун курашда жонини фидо қилган ўзининг минг-минглаб қаҳрамонлари хотирасини ҳурматлаб эсга олади.

Бундан 19 йил муқаддам, 1950 йил 26 июнда революцион сиёсий ташкилотлар — Африка Миллий конгресси ва унинг иттифоқдоши бўлган Жанубий Африка Республикаси ҳинд миллий конгресси Витватерсранд шаҳрида биринчи май муносабати билан ўтказилган тинч намойишда қатнашган африкаликларнинг ўлдирилишига қарши норозилик билдириб, бутун мамлакат миқёсида забастовка уюштирдилар. Ўша пайтдан буён ана шу сана Жанубий Африка Республикасида мотам куни ва ҳаракат куни сифатида нишонланмоқда.

Жанубий Африка Республикасида оқ танли ирқчиларнинг ҳукмронлик тарихи куч ишлатиш, эзиш ва ёппасига қириш йўли билан аҳолининг ҳаракатини бостириш тарихидир. Витватерсрандда африкаликларнинг ўлдирилиши ирқчилар томонидан қилинган жуда кўп жиноятларнинг бири, холос. 1919 йилда пропуска системаси жорий қилинишига қарши олиб борилган кураш кампанияси вақтида африкаликлар ўлдирилганлиги бизнинг эсимиздан чиққани йўқ. 1921 йилда ирқчилар Булухукда ялпи қирғин уюштирдилар. Ўша вақтда 163 киши ўлдирилди. 1922 йилда Бонделсвартсда 100 кишини отиб ташладилар. 1930 йилда Вустерда, 1938 йилда Веренигингда, 1950 йилда Иоганнесбургда бизнинг қардошларимизни ўлдирдилар ва калтакладилар. 1960 йилда Шарпевилда фожиали ҳолат рўй берди. Бу ерда ўтказилган тинч намойишда қатнашган африкаликлардан 69 киши ўлдирилди.

Жанубий Африка Республикасининг судлари шу йилнинг бошида Африка Миллий конгресси яширин ташкилотларининг кўп қатнашчиларини узоқ муддатли турма жазосига ҳукм қилди. Жанубий Африка маъмурлари яқинда яна кўп кишини қамоққа олишди.

Аммо ирқчиларнинг ваҳшиёна репрессиялари курашга бўлган иродамизни, озодлик йўлидаги ҳаракатимизни тўхтата олмайди. Африкаликлар ўз юртининг хўжайини бўлишни истайдилар ва унинг хўжайини бўладилар. Халқимизнинг миллий онги кун сайин ўсиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Миллий байроқ, миллий гимн, миллий салом ва 26 июнь куни каби унутилмас саналар халқимизнинг рамзи бўлиб қолди.

Шу куни Жанубий Африка Республикасининг ҳамма қисмида ваҳшиёна апартеид системасига қарши революцион кураш тимсоли сифатида жуда катта гулханлар ёқилади.

Биз бу йил 26 июнь кунини революцион қуролли кураш шароитида нишонлаймиз. Африка Миллий конгресси ва Зимбаве африкалик халқ союзи—қўшни Жанубий Родезия мазлум халқининг сиёсий партияси полицияга ҳамда Жанубий Африка Республикасидаги Форстер фашист режими ва Жанубий Родезиядаги Смит фашист режими армия қисмларига қарши биринчи марта жанг бошлаган 1967 йил август ойидан буён бизнинг жангчиларимиз душманга бир неча марта қаттиқ зарба беришди. Африка мамлакатларининг кенг халқ оммаси ҳам, жаҳондаги барча прогрессив кучлар ҳам революцион курашимизни қўллаб-қувватламоқдалар.

Кўп йиллик тажрибамиз қуролли курашгина мудҳиш апартеидни ағдариб ташлашнинг ҳал қилувчи омили эканлигини тушуниб олишимизга ёрдам берди. Шу сабабли ҳозирги кунда халқимизнинг бутун куч-ғайрати мамлакат ичкарисидаги яширин ташкилотимизни мустаҳкамлашга, партизан отрядларимизни кучайтириш ва кенгайтиришга қаратилган. Африка Миллий конгресси шу мақсадда бу йил апрель ойида Жанубий Африка Республикасидаги революциянинг бундан буёнги тақдирини муҳокама қилмоқ учун маслаҳат конференциясини ўтказди.

Африка Миллий конгресси Жанубий Африка революцияси узил-кесил ғалаба қиладиган кунни яқинлаштириш учун Африка ва бутун дунёдаги дўстларимиз ҳамда тарафдорларимизнинг курашимизни актив қўллаб-қувватлашга ва бизга маънавий ҳамда сиёсий жиҳатдан ёрдам беришга чақиради.

Ж. МАТЛОУ,
Жанубий Африка Республикаси Африка Миллий конгресси секретариатининг аъзоси.

(ТАСС).

ХАЛҚ ҲОКИМИЯТИ ОРГАНЛАРИ ТУЗИЛМОҚДА

ХАНОЙ, (ТАСС). Кейинги вақтларда Жанубий Вьетнамнинг кўпгина вилоят ва районларида халқ вакилларининг конгресслари бўлиб ўтди. Бу конгрессларда вилоят ва район халқ революцион комитетлари ҳамда халқ советлари сайланди.

Вьетнам Информация агентлигининг Озодлик матбуот агентлиги маълумотларига асосланиб хабар беришича, бундай конгресслар Кханьхоа, Дарлак ва Теорео вилоятларида бўлиб ўтган.

Конгрессларда вилоятларнинг қўғирчоқ маъмурияти тамомила тугатилганлиги эълон қилинди. Халқ вакиллари конгресслари қуролли кучларга ва шу вилоятларнинг халқига мурожаат қилиб, уларни революцион ҳокимият теварагида янада маҳкам жипслашишга ва миллатни қутқазиш учун тўла ғалаба қозонгунча кураш олиб боришга чақирди.

КАНАЛ ЗОНАСИДА ДАДИЛ ҲУЖУМ

ҚОҲИРА. (ТАСС). Миср қуролли кучларининг махсус бўлинмаси 22 июнда Сувайш каналининг шарқий қирғоғига ўтиб, Исроил позицияларига икки марта дадил ҳужум қилди.

Мисрнинг икки бўлинмаси биринчи юриш вақтида душманнинг мудофаа пунктларига ҳужум қилди ва Исроил томонига катта талафот етказди.

Миср ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида таъкидлаб ўтилишича, Исмоилия шаҳрининг жанубидаги Албалла деган жойга иккинчи юриш ўтказилган. Мисрликларнинг махсус бўлинмаси Исроилнинг мудофаа позицияларига қўққисдан ҳужум қилиш натижасида олдинги постни қўлга олган ва мудофаа чизиғида турган Исроил солдатлари тумтарақай қочиб кетган. Ана шу операция вақтида мисрликлар ҳарбий анжом омборини, бир танкни, вездеходни яксон қилганлар ва қурол-яроғ ҳамда ҳарбий анжомларни ўлжа олганлар. Бундан ташқари Исроилнинг 18 солдати ўлдирилган.

НИГЕРИЯДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ЛАГОС. (ТАСС). Нигериядаги фронтнинг ҳамма участкаларида маҳаллий аҳамиятга эга бўлган жанглар давом этмоқда. Сепаратчилар фронтнинг жанубий жабҳасида бир неча бор ҳужумга ўтди. Нигерия матбуотининг хабарларига қараганда, сепаратчиларнинг Авкуга қилган ҳужумлари икки кун давом этган, аммо федерал қўшинлар бу ҳужумларни муваффақиятли суратда даф қилганлар ва кўп миқдорда асир, қурол-яроғ ва ўқ-дориларни қўлга туширганлар.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Халқ озодлик қуролли кучларининг қисмлари Америка-Сайгон қўшинларининг ҳарбий базалари, аэродромлар ва бошқа позицияларига мунтазам ҳужумлар уюштириб, душманга катта талафотлар етказмоқда. Сиз кўриб турган бу сурат Сайгон—Локнинь маршрути бўйлаб ҳаракат қилган душманга қарши ватанпарварлар олиб борган қаттиқ жангдан кейин олинган. Жангда душман 140 га яқин солдат ва офицеридан, 20 та юк машинаси ва бир неча вертолётдан маҳрум бўлди.

ВИА—ТАСС фотоси.

Спорт

ФУТБОЛ

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЎЙИНЛАР ОЛДИНДА

Ўтган сешанба куни олий лига командалари навбатдаги учрашувларни ўтказдилар. «Пахтакор» муҳлислари бу ўйинлар натижаларини сабрсизлик билан кутишарди. Айтиш керкаки, еттиликдан жой олиши муаммо бўлган «Пахтакор»нинг бу тур ўйинларидан сўнг аҳволи яна мушкуллашди. Чунки турнир жадвалида ундан сўнг бораётган «Қайрат» ва «Динамо» (Минск) футболчилари ўз ҳисобидаги очколар сонини оширдилар. Қозоғистон футболчилари «Локомотив»ни қабул қилиб, рақиблари дарвозасига учта жавобсиз тўп киритишди. Белоруссия пойтахтида бўлган ўйинда эса майдон эгалари кучли рақиблари — Москва автозаводчиларидан 1 очко олдилар. Бу ерда ҳисоб 1:1 бўлди.

Турнир пешқадамлари «Спартак» ва Тбилиси динамочилари яна илгариладилар. «Спартак» Кутаиси футболчилари устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозонган бўлса, тбилисиликлар «Зенит»ни 4:0 ҳисобида енгдилар.

Биринчи кичик группа командалари учрашувида қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Динамо» (Киев) — «Крылья Советов» — 1:0; «Нефтчи» — ЦСКА — 0:1; СКА — «Динамо» (Москва) — 1:0; «Заря» — «Черноморец» — 1:1.

Иккинчи кичик группада ҳозир Кутаиси, Тошкент, Олмаота, Ленинград, Минск ҳамда Донецк шаҳарлари футболчиларига кучлилар сафидан жой олиш учун кескин курашишга тўғри келади. Бу коллективлар орасида «Пахтакор» ва «Қайрат»нинг аҳволи мушкулроқ. Негаки, иккала команда қолган уч ўйинни рақиблар майдонида—Москвада «Спартак» ва «Торпедо» билан ҳамда Минскда маҳаллий динамочилар билан ўтказади.

Кутаиси автозаводчилари «Локомотив» ва «Зенит» майдонида ўйнагач, сўнгги ўйинни ўз майдонида Донецк футболчилари билан ўтказади. «Шахтёр»нинг уччала ўйини сафарда бўлади. «Зенит» ва «Динамо» (Минск) иккинчи даврани ўз майдонида якунлайдилар. Чамаси, еттиликка кириш учун баъзи командаларга 15 очко кифоя қилса, тўплар нисбати ёмон бўлган коллективларга 16 очко керак бўлади. Шунинг учун ҳам футбол муҳлислари пахтакорчилар ўз майдонида уролмаган тўпларни афсусланиб эслашаётир. Чунки ҳозир «Пахтакор»нинг рақиблари дарвозасига урган ва ўз дарвозасидан ўтказиб юборган тўплар нисбати ёмон.

26 июнга келиб турнир жадвалидаги вазият қуйидагича бўлди:

Биринчи кичик группа

Командалар	Ўйин	Тўплар	Очко
Динамо К.	15	20—3	24
ЦСКА	15	12—7	19
СКА	15	19—17	17
Динамо М.	15	14—14	15
Нефтчи	15	12—13	15
Черноморец	15	11—13	14
Арарат	15	16—21	14
Заря	15	15—14	13
Уралмаш	15	8—16	12
Кр. Советов	15	10—19	7

Иккинчи кичик группа

Командалар	Ўйин	Тўплар	Очко
Спартак	15	21—8	25
Динамо Тб.	15	22—4	23
Торпедо М.	15	13—11	15
Шахтёр	15	14—15	15
Торпедо Кт.	15	16—19	14
Пахтакор	15	13—18	14
Қайрат	15	12—11	13
Зенит	15	11—17	12
Динамо Мн.	15	11—17	12
Локомотив	15	10—23	7

КИШЕНЕВДА ҒАЛАБА

«Политотдел» футболчилари Кишенев шаҳрида «Молдова» командаси билан мамлакат биринчилиги учун бўлган ўйинда 1:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. Қўлга киритилган икки очко политотделликларни яна пешқадамлар сафига олиб чиқди. Ҳозир колхоз футболчилари 17 ўйиндан 20 очкога эгалар. Биринчи ўринда бораётган «Олга»да эса 21 очко бор. Кейинги турда фарғоналиклар Кировободда маҳаллий «Динамо»дан 0:1 ҳисобида, «Зарафшон» эса Ленинаканда «Широқ»дан 0:2 ҳисобида енгилди.

РАЙОН ГАЗЕТАСИ МУКОФОТИ УЧУН

Бўка районидаги колхоз ва совхозларда шахмат-шашка мухлислари беҳисоб. Районнинг «Ўзбекистон комсомоли 30 йиллиги» стадионида шахмат мусобақалари ҳамда ишқибозларнинг йиғилиши бўлди. «Ленин шахматни севади» мавзуида бўлган суҳбатдан сўнг «Пахтакорлар овози» район газетасининг мукофоти учун мусобақа ўтказилди. Унда колхоз-совхоз ҳамда корхоналардан 11 га команда иштирок этди.

Мукофот учун кураш асосан «XIX-партсъезд» колхозидан М. Ўтамбоев, Ҳамза номли колхоздан М. Исҳоқов, Қ. Ражаббоев, Фрунзе номли колхоздан А. Син, Тимирязев номли колхоздан Т. Йўлдошев ва бошқалар ўртасида давом этди. Кескин доналар «жанг»идан сўнг Т. Йўлдошев бошлиқ Тимирязев номли колхоз командаси газета мукофотини қўлга киритди.

Ж. ТЎРАХОНОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — Кўрсатувлар программаси, 18.35 — Теляангиликлар, 18.55 — Ўзбекистонда Монголия халқ республикаси кунларининг тантанали очилиши. (Алишер Навоий номидаги Давлат академик опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади). Танаффус вақтларида ўзбек тилида телевизион янгиликлар ва «Шеърият мухлисларига». 23.00 — Ёрқин ҳаёт» программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ДЎСТЛИК ЭКРАНИ

Рус тилида: 18.00 — «Дўст ва қувноқ оилада» (Репортаж). 18.30 — Янгиликлар, 18.45 — Изотоплар — халқ хўжалиги хизматида, 19.10 — Археологик топилмалар, 19.40 — Шеърият мухлислари учун. Ойбек. «Навоий».

20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 — Кинофильм, 20.10 — Леонид Коган чалади, 21.10 — Ҳужжатли фильм, 21.30 — «Дўстлар ва йиллар» (Бадиий фильмнинг биринчи серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 26/VI да Севги тумори, 27/VI да Сухайл ва Меҳри.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/VI да Бўрон қуши, 27/VI да Мудҳиш айбнома.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Героин — «ЧАЙКА» НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3, 5.30 ва кеч 9.15 минутда), «МОСКВА» (эрталаб 10, кундуз соат 1.20, 5 ва кеч 7 да).

Тонгдаги учрашувлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз соат 3, 4.30 ва кеч 9.40 минутда), «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 2.30, 4 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 да).

Учрашув манзили — Женева — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6 ва 9 да).

Таниш-билишларимиз — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (эрталаб 11.40, кундуз 3 ва кеч 9 да).

Дўппи кийган фаришта — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 11.30, кундуз соат 1.15 ва кеч 7 яримда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутларда бошланади).

Героин — «ФЕСТИВАЛЬ».

Рошфорлик қизлар — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ЁҒ-МОЙ КОМБИНАТИ

ювувчи синтетик порошок ишлаб чиқарувчи ювувчи синтетик хомашё заводига инженер-технологлар, катта аппаратчилар, химия аппаратларида хизмат қилувчи аппаратчилар, катта усталар, полиграфия жиҳозлари бўйича V—VI разрядли наладкачи ва слесарлар, IV разрядли тойловчилар, печатниклар, IV—VI разрядли электрчилар, транспорт юкчилари, катта иқтисодчи, катта бухгалтер

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Жарқўрғон кўчаси, 47 уй (7, 12, 26 автобусларнинг «Ёғ-мой комбинати» бекати).

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» МАХСУС ТРЕСТИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

шоферлар, 2 — 3 разрядли электромонтёрлар, автослесарлар, такелажчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент-64, Педагогика кўчаси, 75 уй. Нижний тупиги. Телефон № 5-02-26.

«УЗГИПРОЗЕМ» ЕР ТУЗИШ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИГА ДАЛА ШАРОИТИДА ИШЛАШ УЧУН

топографлар, чизмачилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи лойиҳа институтларининг биринчи етакчи категорияси бўйича.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 28 уй, кадрлар бўлими. Телефон № 3-3-92-06.

«ГОРСАНТЕХМОНТАЖ» МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

ҳамма разрядли слесар-сантехниклар ва газ-электр пайвандчилар, ҳамда сантехник мутахассислигига ўқитиш учун 8—11 синф маълумотига эга бўлган ёшлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пионерская кўчаси, 3«а» уй. Телефон 7-7-02-53.

«Ғунча», «Гулхан» журналлари ва «Ленин учқуни» газетаси ходимлари, Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт нашриётининг бўлим мудири, «Ленин учқуни»нинг собиқ ходими, халқ маорифи аълочиси, «Ғунча» журналининг редколлегия аъзоси, ёзувчи

Аъзам МИРАҲМЕДОВнинг

узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор этадилар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811 Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Б—2308. ИНДЕКС — 6469. Р. 03159.